Orędownik Urzędowy
miasta Bydgoszczy

Wychodzi raz w tygodniu jako bezpłatny dodatek do „Dziennika Bydgoskiego"

Redakcja: Magistrat m. Bydgoszczy Ratusz I p. pokój 15. Czynna codziennie od 8—3 wiecz.
Administracja: Administracja Dziennika Bydgoskiego ulica Poznańska nr. 30

OGŁOSZENIA
Wiersz szerokości 66 mm. 10 groszy. Przy powtórzającym się ogłoszeniu udzielamy rabatu.

Prenumerata Miesięcznie mk. 60 groszy.

Cena egzemplarza 20 groszy.

№ 43. | Bydgoszcz, piątek, dnia 12 grudnia 1924 r. | Rok XXXXI.

Treść numeru:

477.

Statut

o opłatach administracyjnych na rzecz gminy miasta Bydgoszczy od świadectw przez Magistrat wydawanych, na podstawie art. 27 ustawy z dnia 11. sierpnia 1923 r. Dz. Ust. nr. 94. i uchwały Rady Miejskiej i Magistratu z dnia 16.X. 24 i 12.XI. 24.

§ 1.

Świadectwa urzędowe, wydawane przez Magistrat jak w sprawach własnego zakresu Magistratu, tak i w sprawach poruczonego zakresu podlegają opłatom na rzecz gminy miasta Bydgoszczy, wymienionym w załączonej taryfie.

§ 2.

Od opłat zwolnione są:

1) Państwo Polskie, oraz polskie zakłady państwowe, będące odrębnemi osobami prawnemi.

2) Związki samorządowe, mające siedzibę na obszarze Rzeczypospolitej.

3) Kościoły i gminy wyznaniowe, przez Państwo Polskie uznane.

4) Fundacje, zakłady i zrzeszenia prawnie istniejące, jeżeli siedziby tych instytucji znajdują się na obszarze Rzeczypospolitej, a za cel mają wyłącznie tylko działalność dobroczynną albo naukową, oświatową, kulturalną (nie zarobkową) lub religijną.

5) Osoby, które wykażą się świadectwem ubóstwa, potwierdzonem przez miejski komisarjat obwodowy.

§ 3.

Opłacie nie podlegają świadectwa:

1) Których posiadanie nakazane jest przez obowiązujące przepisy ze względów publicznych (np. wymieniono w § 9 rozporządzenia z dnia 30 stycznia 1922 r. w przedmiocie zwalczania wścieklizny Dz. U. R. P. nr. 10 poz. 79, tymczasowy dowód osobisty, przewidziany w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 30 listopada 1918 r. Monitor Polski nr. 223 i t. p.

2) wydane na żądanie urzędu państwowego lub zakładu państwowego, będącego odrębną osobą prawną lub związku samorządowego, mającego siedzibę na obszarze Rzeczypospolitej — jeśliby miała być poniesiona ze Skarbu Państwa Polskiego lub z majątku zakładu państwowego a. o związku samorządowego,

3) szkolne,

4) wydane w postępowaniu d tyczącem nabycia i utraty obywatelstwa polskiego,

5) wydawane osobom, które pozostają lub pozostawały na służbie Państwa lub związków samorządowych, oraz członkom rodzin tych osób w sprawach dotyczących stosunku służbowego,

6) szczepienia ospy,

7) ubóstwa,

8) wydane osobom, które przedstawiły świadectwo ubóstwa, potwierdzone przez miejski Komisarjat Obwodowy,

9) wszelkie poświadczenia dla pracowników miejskich.

§ 4.

Opłaty za świadectwa uiszcza się przez złożenie należnej kwoty do rąk naczelnika biura podawczego Magistratu. Wniesienie opłaty w gotówce, będzie pokwitowane w sposobie ustalanym przez Magistrat. Opłaty te mogą być również pobierane w sposobie znaczków stemplowych komunalnych. Zmiany co do sposobu pobierania tych opłat ustala Magistrat.

§ 5.

Zwrotu opłaty uiszczonej nienależnie można żądać w ciągu lat trzech od uiszczenia.

§ 6.

Statut niniejszy wchodzi w życie w dzień po ogłoszeniu go w Orędowniku Urzędowym miasta Bydgoszczy.

Bydgoszcz, dnia 21. listopada 1924 r.

Magistrat.
(—) Dr. Śliwiński.

TARYFA

opłat administracyjnych od świadectw urzędowych wystawianych przez Magistrat.

Poz.	Przedmiot	Wysokość opłaty zł		Uwaga
1.	Świadectwa zawierające zezwolenia na prowadzenie przedsiębiorstwa zarobkowego (dokumenty koncesyjne)			
	a) o ile chodzi o przedsiębiorstwa przemysłowe należące do kategorji 1-szej	8	—	
	do II giej kategorji	15	—	
	b) o ile chodzi o przedsiębiorstwa innego rodzaju lub spółdzielnie	10	—	
2.	a) Świadectwa zawierające zezwolenie na wykonywanie poszczególnych czynności zarobkowych np. na urządzenie widowiska, koncertu wystawy, zabawy, loterji fantowej i t. d.	5	—	
	b) karty łowieckie	10	—	
	c) zezwolenie na noszenie broni	3	—	
	d) przedłużenie pobytu cudzoziemcom	10	—	
	e) poświadczenie na wyjazd	15	—	
	f) poświadczenia na zawarcie stanu małżeńskiego .	3	—	
	g) za wykazy osobiste dla ubogich według uznania, dla innych	2	—	
	h) świadectwo zawierające zezwolenie na niezamykanie lokalu publicznego mimo nadejścia pory wyznaczonej zarządzeniami policyjnemi			
	1) dla przedsięb. należąc. do kat. I. podatku przemysł.	75	—	
	2) „ „ „ „ „ II. „ „	30	—	
	3) „ „ „ „ „ III. „ „	10	—	
	i) zezwolenie na urządzenie reklam	10	—	
	k) zezwolenie na sprzedaż owoców (prócz inwalidów)	5	—	
	l) zezwolenie na umieszczenie szyldu i transparentów	2	—	
	m) świadectwo pochodzenia na bydło i konie . .	2	—	
	n) paszporty na wywóz psa	10	—	
	o) zezwolenie na transport bydła od sztuki za rogaciznę	2	—	
	za nierogaciznę	1	—	
3.	Duplikat t. j. drugi lub dalszy egzemplarz dokumentu urzędowego			25% kosztów oryginału
4.	Odpis lub wyciąg sporządzony przez Urząd bez względu na to czy Urząd zaświadczył zgodność z pierwopisem lub nie			25% kosztów oryginału
5.	Odpis lub wyciąg sporządzony przez stronę a zaopatrzony przez Urząd w poświadczenie zgodności z pierwopisem		40	
6.	Poświadczenie własnoręczności podpisu nie zależnie od ilości podpisów		50	Od każdej stronnicy całej lub zaczętej
7.	Świadectwa nie wymienione pod poz. 1—6 . . .	1	—	

Bydgoszcz, dnia 21 listopada 1924 r.

Magistrat: Dr. Śliwiński

Nr. 478.

Obwieszczenie.

Odnośnie do rozporządzenia policyjnego z dnia 7-go XI. 1913 roku dla dorożkarzy i na zasadzie § 76 ustawy przemysłowej z dnia 20 czerwca 1900 r. ogłasza się następującą taryfę dorożkarską dla samochodów, która obowiązuje z dniem ogłoszenia:

Taryfa dla samochodów z zegarem

Taksa I.	Taksa II.	Taksa III.
do 300 m. 0,60 zł. każde dalsze 150 m. 0,10 „	do 200 m. 0,60 zł. każde dalsze 100 m. 0,10 „	do 133 m. 0,60 zł. każde dalsze 66 m. 0,10 „
Przy podróży pozamiejscowej tamdotąd i z powrotem.	W obrębie miasta w dzień i w nocy.	Przy podróży pozamiejscowej w jedną stonę.

Czekanie:

Za każde 2 minuty . . . . 0,10 zł.
Za godzinę . . . . 3,00 „

Dopłaty:

1. Za zajazd samochodu na oznaczoną godzinę w obrębie miasta wewnętrznego . . . . . 1,00 zł.
2. Za zajazd samochodu na oznaczoną godzinę na przedmieścia . . . . 2,00 „
3. Za każdą jazdę w czasie od godz. 20—6 rano 0,25 „

Uwagi:

Płaci się tylko oznaczoną przez zegar taksę. Jazda bez uruchomienia zegara jest niedozwolona. Uprasza się przy opuszczeniu samochodu stwierdzić ile wskazuje zegar. —

Bydgoszcz, dnia 14. listopada 1924 r.

Miejski Urząd Policyjny
(—) Hańczewski.

479.

Ogłoszenie.

Najbliższy dwunastomiesięczny kurs dla kandydatek na położne rozpocznie się w Poznaniu dnia 1. kwietnia 1925 r.

Zgłoszenie o przyjęcie na kurs należy wnieść:

a) w Poznaniu: do Starostwa Grodzkiego,
b) w Bydgoszczy: do Magistratu Bydgoszczy,
c) pozatem do starostwa powiatowego, w którego obwodzie wnioskodawczyni zamieszkuje:

Do wniosku należy dołączyć:

1) Poświadczenie lekarza powiatowego o stanie zdrowia fizycznego i umysłowego.

2) Poświadczenie policji miejscowej, że kandydatka nie była sądownie karaną, że cieszy się dobrą opinją oraz, **że nie miała dzieci nieślubnych** (świadectwo moralności).

3) Świadectwo chrztu lub urodzenia.

4) Świadectwo powtórnego szczepienia ospy.

Zamężne kandydatki muszą dołączyć własnoręcznie podpisane zezwolenie męża.

Zasadniczo nie mogą być przyjęte kandydatki niżej lat 20 i ponad 30. W wyjątkowych i szczególnie zasługujących na uwzględnienie wypadkach, może wyjątkowo Starostwo Krajowe inaczej zadecydować.

a) Kandydatki z Województwa Poznańskiego, które zobowiążą się wypełnić przez 3 lata obowiązek położnej obwodowej, w obwodzie wskazanym przez władzę administracyjną płacą za cały kurs 240 zł.

b) Kandydatki z Województwa Poznańskiego, które zamierzają wolno praktykować, oraz kandydatki z poza Województwa Poznańskiego, które na podstawie zobowiązania do trzechletniej praktyki, złożonego przed właściwą władzą administracyjną, zobowiążą się praktykować jako położne obwodowe 720 zł.

Wszystkie inne 840 zł.

Opłaty powyższe świadczone będą w kasie szkoły położnych w miesięcznych ratach z góry. Kandydatki otrzymują pomieszkanie i utrzymanie klasy III.

Każda kandydatka winna posiadać: bieliznę, ręczniki pościel i naczynie do jedzenia.

Przed przyjęciem na kurs odbędzie się egzamin z rachunków, czytania i pisania.

Wezwane kandydatki muszą się stawić dnia 2. marca 1925 r. o godz. 9-tej w Krajowej Klinice dla Kobiet w Poznaniu, ul. Polna 17, celem poddania się egzaminowi wstępnemu, poczem rozstrzygnie się, czy kandydatka będzie na kurs przyjętą.

Po odbytym egzaminie wstępnym, wracają kandydatki do domu. Kandydatki, które egzamin złożyły, zostaną pisemnie powołane na kurs. Starostwo Krajowe zastrzega sobie prawo powołania na kurs tylko tych kandydatek, które uzna za odpowiednie.

Ostateczny termin składania podań upływa dnia 15. stycznia 1925 r. Po tym terminie nadesłane wnioski bezwzględnie będą oddalone.

Poznań, dnia 8. listopada 1924 r.

Starosta Krajowy

(—) Begale.

Powyższe ogłasza się z tem, że wnioski kandydatek należy nadesłać do Miejskiego Urzędu Policyjnego, Grodzka 32, (pokój 10) najpóźniej **do 13. I. 25 włącznie.** Z dołączonych do wniosków świadectw moralności winno wynikać, że kandydatka nie miała dzieci nieślubnych. Do wniosku należy dołączyć 2 zł. opłaty stemplowej (znaczek).

Pl. VI. 9310/24.

Bydgoszcz, dnia 1. grudnia 1924 r.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) Hańczewski.

480.

Rozporządzenie policyjne.

Na zasadzie postanowień §§ 143 i 144 ustawy o ogólnym zarządzie kraju z dnia 30. lipca 1883 r. (Zb. Ustaw 195) łącznie z przepisami §§ 5, 6 i 15 ustawy o zarządzie policyjnym z dnia 11 marca 1850 r. (Zb. Ustaw str. 265) i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 stycznia 1924 r. w przedmiocie zmian kwot pieniężnych, tudzież w przedmiocie zastosowania złotego do obliczenia niektórych z tych kwot (Dz. U. R. P. nr. 9/24 poz. 89) oraz za zgodą Magistratu zarządzam co następuje:

§ 1.

Wszelki ruch wozowy i samochodowy na Starym Rynku podczas targów w czasie od godz. 8. rano do 1 popoł. jest wzbroniony. Ruch ten winien się odbywać w tym czasie bocznemi ulicami z ominięciem Starego Rynku.

§ 2.

Wykroczenia przeciwko powyższemu rozporządzeniu podlegają karze do 30 złotych względnie karze odpowiedniego aresztu.

§ 3.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Bydgoszcz, dnia 19. listopada 1924 r.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) Hańczewski.

481.

Rozporządzenie policyjne.

W czwartek, dnia 11. grudnia 1924 r. o godz. 10-tej przed południem odbędzie się przed gmachem Starostwa Słowackiego 3, tegoroczna licencja ogierów na powiat miejski Bydgoszcz. Wszyscy właściciele, posiadający ogiery wieku ponad 3 lata, są obowiązani takowe przedstawić komisji licencyjnej w czasie wyżej wymienionym bez względu na to, czy je używają do rozpłodu, czy tylko do zaprzęgu.

Rodowód (personalja) ogierów, mających być licencjonowane, należy poprzednio najpóźniej do 10 grudnia 1924 zgłosić osobiście w Miejskim Urzędzie Policyjnym ul. Grodzka 32, I. pokój 11 w godzinach biurowych od 8—1.

Niezastosowanie się do niniejszego rozporządzenia pociągnie za sobą karę w wysokości 150 zł. lub odpowiedni areszt, oraz ewentl. ponowne zwołanie licencji na koszt winnego.

Bydgoszcz, dnia 1. grudnia 1924 r.

Pl. VI. 9311/24.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) Hańczewski.

---

482. **Obwieszczenie.**

Dochodzą skargi, że w czasie przedpołudniowych nabożeństw niedzielnych i świątecznych urządza się różne przedsięwzięcia sportowe jak to, wyścigi samochodowe, rowerowe, popisy gimnastyczne i t. p. urządzane zwykle przez rozmaite stowarzyszenia i związki świeckie, przez co nietylko uczestnicy odnośnego przedsięwzięcia ale i publiczność odciągana jest od uczestnictwa w nabożeństwie.

Przypomina się wobec tego dotąd obowiązujące postanowienie Naczelnego Prezesa b. rejencji poznańskiej, mianowicie rozporządzenie policyjne z dnia 14.IV. 1896 roku (Dz. Urz. b. rej. bydg. nr. 20 str. 229, ogłoszone w księdze obywatelskiej miasta Bydgoszczy str. 540) w przedmiocie zewnętrznego święcenia niedziel i świąt.

§§ 10, 11, łącznie z § 16 wspomnianego rozporządzenia zakazuje m. i. urządzania wszelkich wyścigów, względnie innych t. p. przedsięwzięć naruszających spokój świąteczny podczas nabożeństw głównych, a ustęp 3 § 11zakazuje rozpoczynania zabaw tanecznych w niedziele i święta przed godz. 4-tą popołudniu.

Zwraca się uwagę, że niezastosowanie się do powyżej podanych przepisów karane będzie zgodnie z § 17 powyżej cytowanego rozporządenia łącznie z § 366, 1 k.k. grzywną do 60 zł. lub odpowiednim aresztem.

Pl. III. 219/24 III.

Bydgoszcz, dnia 19. listopada 1924 r.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) Hańczewski.

483.

Ogłoszenie.

Zwracam uwagę na rozporządzenie policyjne z dnia 24.V. 22 r. ustęp III. dotyczące utrzymania czystości na ulicach a mianowicie na paragrafy:

§ 67.

Usuwanie śniegu.

Wyrzucanie śniegu z podwórza na ulicę jest niedozwolone. Przy zrzucaniu śniegu i lodu z dachu i ścieków dachowych obowiązują następujące przepisy:

1) Front domu powinien być odpowiednio odgrodzony,

2) podczas zrzucania z dachu śniegu na ulicę, powinna znajdować się osoba, którąby przechodzącym zwracała uwagę na grożące niebezpieczeństwo.

3) Zrzucony z dachu śnieg i lód powinien być natychmiast z ulicy usunięty.

§ 68.

Oczyszczenie chodników z śniegu.

Chodniki powinny być stale oczyszczane z śniegu i lodu szczególnie po śnieżycy a

w czasie ślizgawicy codziennie do godz. 8. rano powinien być chodnik posypany piaskiem, popiołem, trocinami i t. p.

Używanie soli i t. p. środków w celach ...ęcia lodu lub śniegu jest wzbronione.

§ 69.

Odpowiedzialność.

Odpowiedzialność za przestrzeganie przepisów §§ 67 i 68 ponoszą właściciele nieruchomości względnie ich zastępcy.

§ 70.

Czyszczenie rynsztoków.

Podczas mrozu i odwilży rynsztoki powinny być oczyszczane z lodu i śniegu w taki sposób, żeby woda nie mogła zbierać się w większej ilości na ulicy lub chodniku. Śnieg i lód nagromadzony wskutek czyszczenia ulic, i rynsztoków należy ułożyć kupami na ulicy przy rynsztoku, ale nie przy narożnikach ulic, tylko w pewnej od nich odległości.

Niestosujący się do niniejszego rozporządzenia karani będą grzywną w wysokości 30 złotych, lub odpowiednim aresztem.

Pl. I. 11738/24.

Bydgoszcz, dnia 15. listopada 1924 r.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) Hańczewski.

484.

Ubezpieczajcie się od szkód ogniowych.

Każdy posiedziciel budynku winien budynek swój ubezpieczyć na wypadek od ognia.

Najpewniejszą Instytucją Ubezpieczeniową jest Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe, które ma swój oddział w Bydgoszczy przy ul. Mostowej w domu miejskim nr. 7/8, I piętro, wchód z ulicy Grodzkiej nr. 15/16.

Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe stoi pod kontrolą władz państwowych, ma najtańsze premje ubezpieczeniowe, a w razie szkód ogniowych wypłaca odszkodowanie w przeciągu kilku dni, ubezpieczenie w Krajowem Ubezpieczeniu Ogniowem partycypuje w czystych zyskach Krajowego Ubezpieczenia Ogniowego.

Krajowe Ubezpieczenie posiada 3 działy: Ogniowy, Życiowy i Gradowy.

Przypuszczalny zbiór składek na rok 1924 Krajowego Ubezpieczenia Ogniowego obliczony jest na 15.000.000 złotych. Fundusz rezerwowy działu ogniowego wynosi 2.697.969,40 złotych. Prócz tego posiada Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe 3 własne gmachy.

Zwracamy interesentom uwagę, na biuro oddziału bydgoskiego przy ul. Mostowej i ostrzegamy przed wprowadzeniem w błąd przez niesumiennych agentów prywatnych ubezpieczeń, którzy niejednokrotnie się jako zastępcy Krajowego Ubezpieczenia Ogniowego przedstawiają. Przedstawicielem na Bydgoszcz i okolicę jest p. Stanisław Kleinwaechter, który oddziałem bygoskim kieruje.

Powyższe podaję P. T. interesentom do wiadomości.

Prezydent miasta.

(—) Dr. Śliwiński.

485.

Komenda Ubezpieczeń Koni Bydgoszcz.

L. dz. p. 681/24.

Bydgoszcz, dnia 1. grudnia 1924 r.

Do

Magistratu miasta Bydgoszczy

w miejscu.

Zawiadamiam, że w dniu 15 grudnia 1924 r. o godz. 11 odbędzie się sprzedaż drogą publicznego przetargu 4 koni wybrakowanych z wojska, oraz 2 źrebiaków od klaczy wojskowych. Miejsce przetargu, placyk przed koszarami 61 pp. Wielkop. ul. Szczecińska.

Upraszam o podanie powyższego do publicznej wiadomości oraz wydelegowanie przedstawiciela Magistratu miasta Bydgoszczy na powyższy dzień o godzinę.

(—) Jordan,

ppłk. Komendant K. U. K. nr. 23

Powyższe podaję do wiadomości.

Bydgoszcz, dnia 3. grudnia 1924 r.

G. I. 4876/24.

Magistrat.

486.

W sprawie budżetu Poznańskiego Związku Komunal. na rok 1925.

Mieszkańcom województwa Poznańskiego zwraca się uwagę na ogłoszenie Poznańskiego Starosty Krajowego umieszczone w Dzienniku Urzędowym Województwa Poznańskiego nr. 46. Według tego ogłoszenia projekt budżetu Poznańskiego Krajowego Związku Komunalnego na rok 1925 wyłożony będzie do publicznego wglądu zgodnie z § 10 III. rozporządzenia wykonawczego Min. Spraw Wewn. z dnia 16. sierpnia 1924 (Dz. U. R. P. nr. 82 poz. 790) w czasie od 25 listopada do 1. grudnia 1924 włącznie w godzinach o d 10 do 14 w sali sejmikowej Starostwa Krajowego w Poznaniu, Aleje Marcinkowskiego 29 I piętro. Zarzuty osób zainteresowanych co do wyłożonego preliminarza budżetowego należy składać w czasie powyżej podanym na piśmie na ręce Starosty Krajowego lub podać je do protokółu w lokalu wyłożenia. Preliminarz budżetowy nabyć można w Starostwie Krajowem za opłatą 2 złotych. Mieszkańcy z poza obrębu m. Poznania mogą otrzymać budżet przez pocztę za uprzedniem nadesłaniem należytości oraz 50 groszy na przesyłkę pocztową.

487.

Przedmioty znalezione.

W niżej podpisanym urzędzie zgłoszono w czasie od 1. 10 do 6. 11. 24 r. następujące przedmioty znalezione,

13 psów, 1 srebrny różaniec, 6 torebek damskich, 1 marynarka, 1 trykot kąpielowy, 1 swetr damski, część skórzanego rzemienia, 1 czarna laska z srebrną gałką, 1 piłkę nożną, 1 portmonetka skórzana, 1 parasol i para cholewek do trzewików czarno lakierowanych.

Prawo własności należy zgłosić w Miejskim Urzędzie Policyjnym ul. Grodzka 32. Biuro Pl. IV. pokój 10.

Bydgoszcz, dnia 26. listopada 1924 r.

Miejski Urząd Policyjny.
(—) **Hańczewski.**

Statystyka urzędu stanu cywilnego.

W czasie od 24. do 29. listopada b. r. zgłoszono w Urzędzie Stanu Cywilnego

urodzin 82 ogółem (w tem 3 martwe)
ślubów 30
śmierci 24. 488

Bydgoszcz, d. 1. grudnia 1924.

Urząd stanu cywilnego miasta Bydgoszczy.

Czerwonka

u świń, należących p. Alfonsowi Siuchnińskiemu przy ul. Zygmunta Augusta nr. 9 wygasła.

Środki ochronne znosi się.

Pl. VI. 8589/24

Czerwonka u świń, należących p. Figurskiemu przy ul. Gajowej 37 wygasła.

Środki ochronne znosi się.

Pl. VI. 8571/24.

Czerwonka u świń, należących mistrzowi piekarskiemu Cymerowi przy ul. Grunwaldzkiej nr. 108, wygasła.

Środki ochronne znosi się.

Pl. VI. 8589/24.

Czerwonkę stwierdzono u świń, należących p. Stachowskiemu, zamieszkałemu przy ul. Jackowskiego 37 39.

Zarządzam środki ochronne.

Bydgoszcz, dnia 24. XI. 24 r.

Miejski Urząd Policyjny.
(—) Hańczewski.

Pl. VI. 9128/24

Cholera drobiu

u p. Ludwiki Stock przy ul. Grudziądzkiej nr. 8 wygasła

Środki ochronne znosi się.

Bydgoszcz, dnia 15. listopada 1924.

Miejski Urząd Policyjny.

Pl. VI. 5545/24.

491. **Przybłąkane psy.**

W niżej podpisanym Urzędzie zgłoszono przybiegłych 2 psów. — (1 wilk pies średni i 1 lis ciemno żółty średni). Prawo własności należy zgłosić do Urzędu Policyjnego ulica Grodzka 32 I ptr. pokój 10.

Pl. IV. 2462/2469/24.

W niżej podpisanym Urzędzie zgłoszono przybiegłych 3 psów. Prawo własności należy zgłosić do Urzędu Policyjnego ulica Grodzka 32. I. ptr. pokój 9.

Pl. IV. 2486 2512 2526/24.

W niżej podpisanym urzędzie zgłoszono przybiegłych 2 psów. — Prawo własności należy zgłosić do Urzędu Policyjnego ulica Grodzka 32. I. ptr. pokój 11.

Bydgoszcz, dnia 2 grudnia 1914.

Miejski Urząd Policyjny.

Pl. IV. 24496 2579 24.

492.

Opodatkowanie biletów tramwajowych na rzecz Poznańskiego Komitetu Wojewódzkiego w sprawie pomocy polskiej młodzieży akademickiej w Poznaniu.

Poznański Komitet Wojewódzki do spraw pomocy polskiej młodzieży akademickiej w Poznaniu przeprowadził na terenie całego Województwa Poznańskiego w czasie od 9. 11. do 16. 11. br. ogólną kwestę, celem uzyskania odpowiednich funduszów na budowę domu akademickiego w Poznaniu. Komitet ten zwrócił się do zarządu tut. Elektrowni z prośbą o współudział w tym czynie przez opodatkowanie biletów tramwajowych w czasie od 9.11. do 16. 11. br. od osób dorosłych o 5 gr. od biletu. Magistrat zgodził się na to opodatkowanie.

Przewieziono w czasie od 9. 11. do 16. 11. br. razem 83513 osób dorosłych. Osiągnięta podwyżka z powodu opodatkowania biletów wynosi 83513×5=4175,65 zł. Kwotę tę przekazała tut. Elektrownia w dniu 19 bm. do Pocztowej Kasy Oszczędności na konto wyżej wymienionego komitetu.

Z cechu kowalskiego.

Z dniem 14 października rb. nastąpiła zmiana w zarządzie cechu kowalskiego, a mianowicie wybrani zostali: Kaczmarek, jako cechmistrz, Zerull zastępca, Potracki sekretarz, Klimek skarbnik, Danielczyk ławnik, Rożek ławnik.

Hojny dar.

Pan L. Figiel przemysłowiec z Bydgoszczy ofiarował na biednych naszego miasta, do rąk Pana Prezydenta miasta kwotę 1000 złotych.

Gdyby 20 miljonów Obywateli....

Gdyby 20 miljonów dorosłych Obywateli w Rzeczypospolitej składało swoje oszczędności do Pocztowej Kasy Oszczędności, to licząc na głowę tylko 10 złotych rocznie, otrzymalibyśmy olbrzymią cyfrę 200 miljonów złotych! Gdyby z tych 20 miljonów Obywateli 10 miljonów zaoszczędziło nie po 10 zł. ale po 50 zł. rocznie, to cyfra oszczędności ogólnych podniosłaby się do 600 miljonów złotych. Gdyby jednak z tych 10 miljonów 5 miljonów Obywateli odłożyło rocznie na czarną godzinę nie po 50 ale po 100 zł. to fundusz złożony w P. K. O. urosłby do 850 miljonow złotych! Gdyby wreszcie z tych 5 miljonów 1 miljon obywateli złożył do kas P. K. O. po 1000 zł. rocznie, to suma ogólna oszczędności podskoczyłaby do 1 miljarda 750 miljonów złotych!!

W tym wypadku ogólny dobrobyt wszystkich obywateli podniósłby się poważnie, bo tempo życia gospodarczego nabrałoby olbrzymiego rozpędu! Nie marnujcie zatem pieniędzy! pamiętajcie o przyszłości własnej i państwa! spieszcie do Pocztowej Kasy Oszczędności i składajcie najmniejsze nawet kwoty na książeczki oszczędnościowe na 9%!!

Bank Polski podaje do wiadomości, że przekazy własne Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, wypuszczone na zasadzie zezwolenia Ministerstwa Skarbu z terminem płatności 31 marca 1924 r., przedłużonym następnie do 30 czerwca rb., przyjmowane będą przez kasy Banku

Polskiego w Warszawie i na prowincji do dnia 31-go grudnia 1924 r.

Po upływie tego terminu ustaje obowiązek Banku Polskiego opłacania tych przekazów, wobec czego tracą one wszelką wartość z dniem 1 stycznia 1925 r.

O dobrych kierowników spraw miejskich.

W miesięczniku francuskim „Le Mouvement Comunal Francais" z 28 czerwca rb. znajdujemy interesujący artykuł Edw. Fustera, profesora w College de France. Autor zapoznawszy czytelnika z chlubnemi wynikami pracy samorządu niemieckiego, stwierdza, że samorząd w Niemczech zawdzięcza wyniki owe przedewszystkiem wytrawnym pracownikom. I następnie tak dalej rzecz rozwija.

Takich pracowników, czy to wyższej kategorji, czy niższej, niepodobna zaimprowizować. W jaki sposób powstały ich zastępy? Urobieni oni zostali, rzecz oczywista, przedewszystkiem w ogniu praktyki. Nic, bowiem nie zdoła zastąpić praktyki. Troska o pozyskanie ludzi, mogących wykazać się odbytą praktyką, prowadziła niekiedy wprost do licytacji swego rodzaju. Można było czytać — dziś jeszcze się czyta w dziennikach — ogłoszenia tej mniej więcej treści: „Poszukuje się do miasta o tej a tej liczbie mieszkańców burmistrza czy radcę takiej a takiej specjalności doktora praw, ale koniecznie mającego praktykę w innych miastach". Tak więc po ukończeniu uniwersytetu, dany osobnik wstępował na służbę w mniejszem mieście na skromne stanowisko, by następnie, wykazawszy uzdolnienia, przechodzić stopniowo szczebel po szczeblu, na stanowiska coraz to bardziej odpowiedzialne w innych miastach. Za przykładem uniwersytetów, ubiegających się o sławy profesorskie, miasta wydzierały wprost sobie dobrych administratorów.

Co się tyczy pracowników kategorji średniej, to miasta, mniej wymagające niż państwo, zadawalały się niekiedy nieukończonem wykształceniem średniem, a nawet, aczkolwiek mniej chętnie, nieukończonem wykształceniem początkowem; odbyta praktyka pozostawała jednak i w tym wypadku niezmiennie warunkiem koniecznym.

Zaznaczyć jednak trzeba, że z chwilą, gdy obarczono miasta wiadomemi, nader złożonemi funkcjami administracyjnemi i technicznemi, wówczas nie wszystko mogło iść tak gładko, jakby się wydawało obserwatorom zagranicznym, wprawionym w podziw osiągniętemi rezultatami. Zważmy na głosy coraz to liczniejsze, domagające się czegoś innego jeszcze — bądź to przygotowania przedwstępnego do praktyki, bądź uzupełnienia tejże. I w istocie, nie można zapominać w tej dziedzinie o wykształceniu zawodowem, tak znakomicie zorganizowanem w Niemczech. Dzięki niemu, robotnik kieruje się i gotuje do pracy bardziej owocnej w zawodzie lepiej wybranym. Dlaczegóż mianoby się go wyrzec w stosunku do tych, których trudnem zadaniem będzie zabiegać o dobro zbiorowe. Odnośne prawodawstwo jest tak obfite, reglementacja i orzecznictwo tak zawiłe, dział techniczny wreszcie stawia administratora miasta na każdym kroku wobec tylu zagadnień nieprzewidzianych, że odpowiednie przygotowanie specjalne narzuca się kategorycznie samo przez się.

W praktyce, to przygotowanie specjalne jest mniej ważne dla pracowników kategorji wyższej, natomiast, ma ono szczególną wagę dla pracowników kategorji średniej. Ci ostatni, pozostawieni niemal wyłącznie samo sobie w miastach nowo powstających, zmuszeni są podejmować najprzeróżniejsze zadania w wielu kierunkach, wykazywać bardziej wszechstronne doświadczenie, większą znajomość szczegółów, a równocześnie z tem, dostateczny stopień kultury ogólnej, aby móc w każdym wypadku odróżnić istotę rzeczy od jej składników drugorzędnych i aby potrafić zastosować posiadane wiadomości w praktyce.

Taką przynajmniej opinję wypowiedzieli sami przedstawiciele miast oraz pracowników samorządów miejskich w latach 1905—1910. Odpowiednia ankieta wykazała, że czwarta tylko część pracowników samorządów miast pruskich przeszła (nie ukończyła) bądź przez szkoły średnie, bądź zakłady naukowe równorzędne; reszta tylko przez szkołę początkową. O wykształceniu zawodowem ankieta milczy.

Potrzeba odpowiednich szkół zawodowych stała się więc palącą, aby zaspokoić potrzeby dla grup osobników, a mianowicie: grupy osobników z wykształceniem średniem, do przedostatniej klasy wyższej

włącznie, lub z wykształceniem równoznacznem, nie posiadających jednak odpowiedniego wykształcenia zawodowego a które mogliby pozyskać w ciągu mniej więcej roku, oraz grupy pracowników, którzy nie posiedli nawet takiego wykształcenia i którzy potrzebowaliby nadto jednego lub nawet dwu lat dla uzupełnienia wykształcenia ogólnego.

Wykształcenie zawodowe obejmowało około r. 1914 mniej więcej: lekcje i ćwiczenia praktyczne z zakresu prawa publicznego i administracyjnego, skarbowość, prawodawstwo społeczne, reglementację policyjną i przemysłową, naukę o budżetach miejskich, rachunkowość samorządową, rachunkowość handlową, praktykę z zakresu biurowości, stenografję, pisanie na maszynie, pojęcia ogólne o funkcjonowaniu wielkich urządzeń technicznych i t. d.

Poczynając od roku 1910 funkcjonowało już 7 do 8 szkół o takim właśnie kierunku — jedne z nich raczej niższe, inne wspólne dla obu wyżej wymienionych grup, inne wreszcie (w Düsseldorfie i Kolonji), przeznaczone dla pozostałej reszty personelu kierowniczego: szefów, burmistrzów i radców.

Ta ostatnia bowiem, grupa pracowników, stanęła również wobec tego samego problemu. Wykształcenie radcy rządowego, lub choćby inżyniera nie stanowi jeszcze o urobieniu administratora. Dla tej więc ostatniej kategorji pracowników stworzono studja o poziomie uniwersyteckim w postaci dwu szkół wyższych. Od kandydatów wymagane są, co najmniej świadectwa dojrzałości, niekiedy zaś świadectwa z odbytej już praktyki na stanowiskach kierowniczych. Oto jest jeden z mniej obszernych programów tych studjów (2 lata w Kolonji, rok lub więcej w Düsseldorfie).

Prawo i konstytucja państwa i ustawodawstwo, prawa funkcjonarjuszy, prawo administracyjne, postępowanie sporne, prawodawstwo rolnicze wogóle, a specjalnie ustawy o meljoracjach wodnych; ochrona pracy (umowy, zabezpieczenia), budowa i utrzymanie dróg, budownictwo wogóle, szkolnictwo, opieka społeczna, ubezpieczenia społeczne i prywatne, podatki, prawodawstwo i procedura karna, prawodawstwo dotyczące upadłości, statystyka przestępstw,

Ekonomja społeczna i sprawy techniczne, ekonomja polityczna ogólna, polityka ekonomiczna, banki i pieniądz, zasady skarbowości, problemy społeczne aktualne, polityka ekonomiczna i społeczna gmin, statystyka, administracja budowy szkół, administracja spraw zdrowia publicznego, rachunkowość, ochrona zabytków i t. d.

Możnaby dużo powiedzieć zarówno o brakach, jak i zbędnych nadwyżkach takiego programu; zacytowaliśmy go jedynie ażeby dać pojęcie o wielkiej różnorodności przedmiotów, które Niemcy zwykli wtłaczać w ramy odpowiednich programów i których wymagają od administratora miejskiego; składają się one na całe życie społeczne, traktowane ze stanowiska gminy miejskiej.

Spodziewam się, jestem pewien, że we Francji, aczkolwiek daliśmy się wyprzedzić Niemcom w dziedzinie urządzeń miejskich, to jednak te nowoczesne sprawy narzucają się w sposób kategoryczny administratorom miast.

I my również posiadamy jednostki, których pomysłowość i oddanie sprawie są niezwykłe; lecz niestety, zalet i zdolności tych jednostek najczęściej nie wyzyskujemy, jak należy.

Spodziewamy się, że niewyzyskane siły zostaną lepiej przygotowane do odnośnych potrzeb i wymogów, t. zn. że nie będzie się czekało, ażeby odnośni pracownicy okazali swe zdolności w praktyce, że da im się wykształcenie zawodowe, (ewentualnie uzupełni ich kulturę ogólną), które ich segreguje należycie i czyni z nich, ku ich własnemu zadowoleniu i pożytkowi, ludzi na wysokości zadania.

A ponieważ posiadamy już w Paryżu Szkołę Wyższych Studjów Miejskich, uzupełnioną oddziałem przygotowawczym, ponieważ szkoła ta dąży drogą bądź specjalnych seryj godzin, bądź tygodniowych kursów dokształcających do zaspokojenia potrzeb wszystkich pracowników prowincjonalnych, ponieważ wreszcie niniejsze pismo postawiło sobie za cel nieustanne precyzowanie zagadnień w tym samym duchu i na podstawie tych samych źródeł, jakiemi rozporządza ta szkoła, przeto przychodzimy do wniosku, opartego na najgłębszem przekonaniu, że miasta, o ile tylko zechcą, już wkrótce zdołają przedstawić swym obywatelom zespół pracowników niezrównanych.

Wybory do Kasy Chorych miasta Bydgoszczy.

W myśl art. 62 ustawy z dn. 19. 5. 20 r. oraz §§ 86 i 87 statutu Kasy Chorych przeprowadzone zostaną wybory do Rady Kasy Chorych miasta Bydgoszczy na podstawie Rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 21 marca 1921 r. (Dziennik Ustaw rok 1921 Nr. 35 poz. 211) w przedmiocie przepisów wyborczych dla Kas Chorych z uwzględnieniem Rozporządzenia z dn. 28 grudnia 23 r. (Dziennik Ustaw rok 1924 Nr. 3 poz. 21) w przedmiocie niektórych zmian i uzupełnień, w następujący sposób:

Wybory do Rady Kasy Chorych odbędą się dla pracobiorców i pracodawców dnia 1 marca 1925 r. w następującym porządku:

a) **dla pracobiorców**

od litery A do J w sali gimnastyki przy gimnazjum human. dla dziewcząt przy ul. Staszyca, 8—11. (A—E Komisja I., F—J Komisja II.)

od litery K do O w sali gimnastyki, przy szkole wydziałowej przy ul. Konarskiego 7. (K—L Komisja III., M—O Komisja IV.)

od litery P do Z w sali gimnastyki przy szkole Św. Trójcy ul. Kordeckiego 33|34 (P—S Komisja V., T—Z Komisja VI.)

b) **dla pracodawców:**

w lokalu Kasy Chorych miasta Bydgoszczy, ul. Sienkiewicza nr. 6.

Początek wyborów o godz. 8-ej rano koniec o godz. 8-ej wieczorem.

Wybory przeprowadza się w głosowaniu bezpośredniem i tajnem na podstawie wyborów proporcjonalnych.

Prawo do wyborów mają pracodawcy i ubezpieczeni bez różnicy płci, o ile ukończyli 20-ty rok życia.

Liczba delegatów do Rady Kasy wynosi dla pracobiorców 20, dla pracodawców 10.

Wzywa się tak pracodawców jak i pracobiorców do składania list kandydatów w 6 egzemplarzach (t. j. równo do liczby lokali wzgl. komisji wyborczych.) Listy kandydatów ułożone być winny oddzielnie dla pracodawców i oddzielnie dla pracobiorców i złożone najpóźniej do dnia 7 lutego 1925 r.

Każdy wyborca może głosować tylko na jedną z list uznanych przez Zarząd Kasy Chorych.

Każda lista kandydatów może zawierać najwyżej dwa razy tyle kandydatów ile ma być wybranych delegatów. Kandydatów umieszcza się na liście pod bieżącymi numerami, wskazującemi kolejność ich kandydowania, przyczem należy podać nazwiska i imiona, zawód oraz miejsce ich zamieszkania, a nadto jeśli idzie o ubezpieczonych z wyjątkiem niestale zatrudnionych, chałupników i dobrowolnie ubezpieczonych, adres i nazwisko pracodawcy (wzgl. nazwy przedsiębiorstwa) u którego kandydat pracuje.

Listy kandydatów winny być podpisane przynajmniej przez 30 uprawnionych do głosowania ubezpieczonych, listy kandydatów z grupy pracodawców przynajmniej przez 5 uprawnionych do głosowania pracodawców.

Do listy kandydatów należy dołączyć oświadczenie każdego z kandydatów, że przyjmuje kandydaturę, zgodnie z listą.

Zgłaszający listę kandydatów obowiązani są wskazać swego pełnomocnika i jego zastępcę do udzielenia Zarządowi wyjaśnień potrzebnych do usunięcia braków lub punktów wątpliwych w złożonej przez grupę liście.

Spisy wyborców tak pracodawców jak pracobiorców wyłożone są dla przej-

rzenia w lokalu Kasy Chorych miasta Bydgoszczy przy ul. Sienkiewicza nr. 6 podczas godzin biurowych (od 8-mej rana do 3-ciej popoł.) od 14 grudnia 1924 r., w ciągu pierwszych 10 dni również w niedzielę.

W ciągu dni 10 licząc od dnia wyłożenia spisów przysługuje każdemu ubezpieczonemu odnośnie do ubezpieczonych, każdemu zaś pracodawcy odnośnie do pracodawców, prawo reklamacji co do wpisania lub wykreślenia ze spisu, czy to reklamującego czy to innej osoby.

W ciągu 3 dni od daty otrzymania decyzji zarządu mogą zainteresowani wnieść skargę do urzędu ubezpieczeń, jednakże jedynie z powodu naruszenia ustawy i przepisów wyborczych. Skargę wnieść należy na ręce Zarządu.

Karty wyborcze muszą być z białego papieru o wielkości 10×8 centymetrów.

Każdy wyborca głosuje osobiście, jednak w imieniu pracodawcy może głosować uprawniony do tego pełnomocnik.

Wyborcy winni przynieść dowody, stwierdzające ich tożsamość i na żądanie przewodniczącego Komisji Wyborczej obowiązani są je okazać.

Co do dalszych przepisów wskazuje się na rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 21 marca 21 r. (Dziennik Ustaw rok 1921 Nr. 35 poz. 211) w przedmiocie przepisów wyborczych dla Kas Chorych z uwzględnieniem Rozporządzenia z dn. 28 grudnia 23 r. (Dziennik Ustaw rok 1924 Nr. 3 poz. 21) w przedmiocie niektórych zmian i uzupełnień.

Bydgoszcz, dn. 10 grudnia 1924 r.

26496) **Zarząd**
Kasy Chorych miasta Bydgoszczy.

Koszty utrzymania rodziny pracowniczej złożonej z 4 osób

Nr. 494

w miesiącu listopadzie 1924 r.

L. b.	Artykuły Budżetu	Norma dzienna	Przeciętna cena jednostki za 1 kg. lub 1 litr lub 1 sztk. w październ 1924 zł	Przeciętna cena w listopadz 1924 zł.	Koszt normy (dziennie) w październ 1924 zł.	Koszt normy (dziennie) w listopadz 1924 zł.	Procentowa zwyżka kosztu = + zniżka = − w listopadzie 1924
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Chleb żytni pytlowy	1,23 kg.	0,40	0,38	0 4920	0 4674	— 5,26
2	Mąka żytnia pytlowa	0,25 kg.	0,42	0,46	0,1050	0,1150	+ 9,52
3	Kasza jęczmienna	0,05 kg.	0,58	0,56	0,0290	0,0280	— 3,57
4	Fasola	0 05 kg.	1,00	1,00	0,0500	0,0500	—
5	Kartofle	2 46 kg.	0,10	0,10	0,2460	0,2460	—
6	Kapusta kwaszona	0 41 kg.	0,30	0,30	0,1230	0,1230	—
7	Mleko niezbierane	0,75 l.	0,28	0,28	0,2100	0,2100	—
8	Ser krowi zwyczajny	0,04 kg.	2,40	2 40	0,0960	0,0960	—
9	Jaja świeże	0 3 szt.	0,19	0,23	0 0570	0,0690	+ 21,05
10	Słonina solona krajowa	0,1 kg.	2,60	2,60	0,2600	0,2600	—
11	Olej rzepakowy	0,04 kg.	2,25	2,25	0,0900	0,0900	—
12	Masło niesolone	0,04 kg.	4,40	4 04	0,1700	0,1615	— 8,91
13	Mięso wołowe	0,25 kg.	1 80	1,80	0,4500	0,4500	—
14	Cukier biały	0,04 kg.	1,16	1,42	0,0464	0,0568	+ 22,41
15	Sól biała	0,1 kg.	0,30	0,30	0 0300	0 0300	—
16	Kawa zbożowa	0,04 kg.	0,56	0,56	0,0224	0,0224	—
		—	—	—	2,4828	2,4752	0,31
17	Węgiel kam. gruby	4 65 kg.	0,05	0,05	0,2325	0 2325	—
18	Drzewo sosnowe rąbane	3,00 kg.	0,05	0,0457	0,1500	0 1371	— 9,41
19	Nafta rafin.	0,16 kg.	0,43	0,44	0,0688	0,0704	+ 2,33
20	Mydło zwycz. do prania	0,04 kg.	1,45	1,45	0,0580	0,0580	—
		—	—	—	0,5093	0 4980	— 2,27
21	Mieszkanie za miesiąc	1 izba	5,50	5,50	0,1833	0,1833	—
22	Woda	0,5 m^3	0,15	0,15	0,0750	0,0750	—
23	Tramwaj	—	0,15	0,16	0 3000	0,3200	+ 6,67
		—	—	—	0,5583	0,5783	+ 3,58
24	Gazeta	1 egz.	0,12	0,12	0,1200	0,1200	—
25	Zeszyty	$^2/_3$×30	0,10	0,10	0,0222	0,0222	—
26	Fryzjer	$^1/_{30}$	1,00	1,00	0,0333	0,0333	—
27	Teatr	$^2/_{30}$	1,80	1,80	0,1200	0,1200	—
		—	—	—	0,2955	0,2955	—
28	Palto ciepłe męskie	$^1/_6$×360	83,00	85,00	0 0384	0,3994	+ 2 60
29	Garnitur męski	$^1/_5$×360	98,00	112,00	0,0544	0,0622	+ 14 32
30	Ubranie męskie	$^1/_{360}$	27 00	28 00	0,0750	0,0778	+ 3,73
31	Palto kobiece	$^1/_6$×360	79,00	80,00	0,0366	0,0370	+ 1,09
32	Suknia kobieca	$^1/_5$×360	59,00	60,00	0,0328	0,0333	+ 1,52
33	Suknia kobieca codz.	$^1/_{360}$	23,00	23,00	0,0639	0,0639	—
34	Koszula męska	$^1/_{30}$	4 50	4,50	0,1500	0,1500	—
35	Kamasze męskie	$^3/_{360}$	24,00	24,00	0,2000	0,2000	—
36	Podzelow. 1 p. trzewik	$^3/_{360}$	5,50	5,50	0,0458	0,0458	—
					0 6959	0,7094	+ 1,79
				Rezultat	4,5428	4,5564	+ 0,30

Bydgoszcz, dnia 30 listopada 1924 r.

Urząd statystyczny w Bydgoszczy.

Wyciąg ze statystyki ruchu ludności cywilnej miasta Bydgoszczy od 1 stycznia 1920 r.

A. Ruch naturalny ludności według dokumentów stanu cywilnego:

Rok kwartał i miesiąc	Małżeństw	Urodzeń: żywych	Urodzeń: martwych	Urodzeń: ogółem	Urodzeń: w tem nieślubne w procentach	Zgonów: ogółem	Zgonów: w tem niemowląt	Przyczyny śmierci: Dyfterja	Odra i szkarlatyna	Ospa	Grypa	Tyfus	Gruźlica płuc	Zapalenie płuc	Rak
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1920 ogół	948	2343	68	2411	11,78	1579	433	16	8	—	70	7	116	141	65
1921 „	901	2918	93	3011	11,69	1769	645	12	9	—	6	9	74	169	93
1922 „	756	3115	97	3212	9,81	1632	572	3	2	2	23	9	113	161	89
1923 „	75[illegible]	[illegible]182	10[illegible]	[illegible]238	10,2[illegible]	16[illegible]0	554	9	10	—	12	9	11[illegible]	1[illegible]6	71
1924 I. kw.	134	802	28	83[illegible]	8,92	450	137	4	1	—	6	1	55	45	26
„ II. kw	13[illegible]	764	16	780	11,92	339	101	1	—	—	1	1	41	36	17
„ III. kw.	130	757	19	776	11,73	418	193	1	1	—	—	4	34	44	7
„ paźdz.	82	232	12	244	6,97	130	50	—	1	—	1	2	10	17	10
Razem	3835	14113	4[illegible]	14[illegible]5	[illegible]	[illegible]943	2[illegible]9[illegible]	[illegible]	3[illegible]	2	119	42	559	[illegible]	37[illegible]

Rok kwartał i miesiąc	Choroby organów oddechowych	Organiczne cierp. serca, Udar serca	Udar mózgu	Kurcze	Katar żołądka i kiszek	Zapalenie ślepej kiszki	Zapalenie nerek	Choroby porodu	Słabość, starość	Nieszczęśliwe wypadki	Morderstwo, zabójstwo, stracenie	Samobójstwo	Inne choroby	Przewyżka urodzeń (Różnica między rubryką 3 i 7)
1	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1920 ogół	29	95	33	97	129	10	32	5	166	29	4	11	520	764
1921 „	49	153	23	110	265	6	39	6	145	33	3	7	558	1149
1922 „	33	137	54	91	115	3	34	9	169	31	7	16	531	1483
1923 „	6	1[illegible]0	62	10[illegible]	134	8	34	3	149	34	4	15	[illegible]65	1552
1924 I. kw.	2	38	16	37	25	2	9	2	49	8	—	4	120	352
„ II. kw	2	20	13	15	19	4	12	—	41	12	1	3	10[illegible]	425
„ III. kw.	—	33	17	29	41	6	6	6	24	16	2	1	14[illegible]	339
„ paźdz.	—	16	2	8	[illegible]		3	—	10	1	—	1	42	102
Razem	1[illegible]2	622	[illegible]	490	[illegible]	39	169	31	753	164	21	[illegible]8	[illegible]	61[illegible]5

B. Miejscowy ruch ludności podług policyjnych zgłoszeń przyjazdu i wyjazdu:

Rok kwartał i miesiąc	Przypływ: Polaków	Przypływ: Niemców	Przypływ: Innych	Przypływ: Razem	Odpływ: Polaków	Odpływ: Niemców	Odpływ: Innych	Odpływ: Razem	Ludności Przypływ = + Odpływ = −	Przeprowadzki wewnątrz okręgu miasta (Liczba osób)	W przemyśle i rzemiośle, handlu i w ruchu transport.: Przypływ	Odpływ	Różnica
1920 ogół	23 205	7 370	224	30 799	6 794	23 033	266	30 093	+ 706	28 946	7 779	7 051	+ 728
1921 „	22 213	2 297	71	24 581	8 047	11 551	91	19 689	+ 4892	23 220	6 909	4 769	+ 2 140
1922 „	17 590	1 240	162	18 992	7 176	8 225	91	15 492	+ 3500	17 824	5 945	4 270	+ 1 675
1923 „	13 353	775	168	14 [illegible]96	8 411	1 461	1[illegible]6	10 038	+ 4258	15 547	4 859	3 326	+ 1 533
1924 I. kw.	2 574	133	53	2 760	2 0[illegible]8	220	42	2 330	+ 430	4 107	1 101	1 017	+ 84
„ II. kw	2 906	83	46	3 035	2 369	92	44	2 505	+ 530	3 610	1 639	1 382	+ 257
„ III. kw	2 512	74	25	2 611	2 333	96	35	2 46[illegible]	+ 147	3 71[illegible]	1 120	9[illegible]6	+ 184
„ paźdz.	13[illegible]9	2[illegible]	[illegible]5	1 397	1 285	35	17	1 337	+ 60	1 720	659	601	+ 58
Razem	85 702	11 995	77[illegible]	98 471	[illegible]8 4[illegible]3	44 713	752	83 [illegible]48	+ 14 523	98 690	30 011	23 352	+ 6 659

C. Teraźniejsza liczba mieszkańców miasta Bydgoszczy:

	Polaków	Niemców	Żydów	Innych	Razem
Podług spisu ludności z dnia 30. IX. 1921	68 245	24 874	692	471	89 282
Procentualnie	70,84	27,86	0,77	0,53	—
Przewyżka urodzeń i różnica ruchu od 1. X. 1921	+ 22 710	− 9 054	+ 256	+ 79	+ 13 991
Zatem liczba mieszkańców dnia 1. XI. 1924	85 955	15 820	948	550	103 273
Procentualnie	83,23	15,32	0,92	0,53	—

[illegible], dnia 20 listopada 1924

URZĄD STATYSTYCZNY.